

Wyświetl wyniki

Respondent

2 Andrzej Małecki

01:51

Czas wypełniania

Dane podstawowe

1. Kategoria zgłoszenia *

Pracownik

Doktorant

2. Zgłoszenie do jednostki *

Instytut Nauk o Sporcie

Instytut Fizjoterapii i Nauk o Zdrowiu

Wydział Wychowania Fizycznego

Wydział Fizjoterapii

Wydział Zarządzania Sportem i Turystyką

3. Liczba osób w grupie (poniżej należy podać imiona oraz nazwiska osób, które brały udział w wspólnym osiągnięciu naukowym lub artystycznym) *

1

Wprowadź liczbę większą niż 0

Dane kandydata

4. E-mail *

m.nowacka@awf.katowice.pl

5. Imię *

Marta

6. Nazwisko *

Nowacka-Chmielewska

7. Stopień/tytuł naukowy *

dr hab.

8. Wydział jednostka/instytut/katedra *

Instytut Fizjoterapii i Nauk o Zdrowiu

9. Numer telefonu *

509 505 836

10. Numer ORCID *

<https://orcid.org/0000-0001-8668-8878>

11. Link do profilu w ResearchGate

12. Deklarowane dyscypliny naukowe i ich udział procentowy *

nauki o kulturze fizycznej 100%

13. Obszary naukowe Festiwalu, w których realizuje Pan/Pani swoje badania *

kultura fizyczna
medycyna i zdrowie

Działalność naukowa

14. Wniosek dotyczący zgłoszenia do Śląskiej Nagrody Naukowej *

za całokształt osiągnięć

za osiągnięcia uzyskane w ciągu 2 lat poprzedzających rok przyznania nagrody

15. Opis jednego najważniejszego osiągnięcia naukowego lub artystycznego *

(maks. liczba znaków ze spacjami: 1000)

Prowadzone przez Kandydatkę badania podstawowe miały na celu sprawdzenie czy aktywność fizyczna przyczynia się do zwiększenia odporności mózgu na stres, działając poprzez szlaki sygnałowe w komórkach tworzących barierę krew-mózg (ang. BBB, Blood-Brain Barrier). Realizowane badania w mysim modelu stresu prowadzone były z uwzględnieniem samic myszy, co jest szczególnie istotne biorąc pod uwagę wyniki badań wskazujących na ścisłe powiązanie płci oraz odpowiedzi na stres. Badania te mają charakter interdyscyplinarny i obejmują ocenę biologii komórek śródbłónka, tworzenia BBB i reakcji zapalnych we frakcji komórek śródbłónka, strukturach mózgu związanych z odpowiedzią na stres i w naczyniach włosowatych mózgu. Wykorzystano szereg najnowocześniejszych metod molekularnych, w tym oznaczenia wysokoprzepustowe, pozwalające na ocenę proteomu.

16. Trzy najważniejsze publikacje naukowe *

(autorzy, tytuł, czasopismo/wydawca, data wydania, liczba punktów MEiN, numer DOI)

1: Smolarz M, Dębiec M, Zając G, Pondel N, Bogus K, Kosowska A, Pieprzyca E, Orzechowska-Wylęgała B, Małecki A, Nowacka-Chmielewska M, Toborek M. Protective impact of physical exercise on methamphetamine-induced neuroinflammation and neurogenesis impairment depends on the activity level. *Brain Behav Immun*. 2025 Oct;129:373-387. doi: 10.1016/j.bbi.2025.06.025. Epub 2025 Jun 17. PMID: 40553935. IF: 8,8. MNiSW: 140.

2: Grabowska K, Grabowski M, Burek M, Meybohm P, Przybyła M, Barski JJ, Małecki A, Nowacka-Chmielewska M. Exercise Training Alters the Hippocampal Expression of Blood-Brain Barrier Components and Behavior of Western Diet-Fed Female Rats. *Mol Neurobiol*. 2025 Aug;62(8):9800-9816. doi: 10.1007/s12035-025-04873-x. Epub 2025 Mar 31. PMID: 40164886; PMCID: PMC12289782. IF: 4,3. MNiSW: 100.

3: Grabowska K, Grabowski M, Morys J, Olakowska E, Małecki A, Barski JJ, Nowacka-Chmielewska M. Age-dependent neuroinflammation response to voluntary wheel running and Metformin treatment in the frontal cortex of ovariectomized female mice. *Sci Rep*. 2025 Jul 21;15(1):26382. doi: 10.1038/s41598-025-10014-0. PMID: 40691224; PMCID: PMC12280059. IF: 3,9. MNiSW: 140.

17. Trzy znaczące dzieła artystyczne

18. Trzy najważniejsze projekty badawcze lub artystyczne, którymi Pani/Pan kierował/a

1. Grant SONATA NCN (2015/19/D/NZ7/02408), pt. " Wpływ aktywności fizycznej na zmiany mózgowego metabolizmu i transportu glukozy indukowane dietą zachodnią lub przewlekłym stresem u samic szczurów."
2. Grant OPUS NCN (2022/47/B/NZ7/02135), pt. " Wpływ aktywności fizycznej i rola bariery krew mózg w rozwoju odporności na przewlekły stres".
3. Projekt finansowany ze środków przeznaczonych na badania statutowe AWF w Katowicach (2021-2023).pt.: "Wpływ aktywności fizycznej, diety i czynników troficznych na poziom cfDNA, ekspresję białek tworzących barierę krew-mózg oraz jej funkcjonowanie i przepuszczalność w modelu komórkowym, u ludzi i zwierząt doświadczalnych".

19. Udział w prestiżowych stypendiach badawczych lub artystycznych

(np.: Fundacji Kościuszkowskiej, Fundacji Fulbrighta)

20. Realizowane zagraniczne staże naukowe lub artystyczne

Odbyła staż naukowy w Uniwersytecie w Würzburgu, w Laboratorium Badawczym należącym do: Department of Anaesthesiology, Intensive Care, Emergency and Pain Medicine (Head: Prof. Dr. P. Meybohm), University Hospital Wuerzburg oraz w Miami Miller School of Medicine, University of Miami, w Laboratorium kierowanym przez prof. M. Toborka.

21. Trzy najważniejsze wynalazki/patenty/odkrycia

22. Nawiązanie bądź rozwój współpracy z ośrodkami naukowymi lub artystycznymi z kraju i zagranicy

(maks. liczba znaków ze spacjami: 2000)

1. University of Würzburg
2. University of Miami
3. University of Alabama in Birmingham

23. Nawiązanie bądź rozwój współpracy z otoczeniem społecznym i/lub gospodarczym z kraju i zagranicy

(maks. liczba znaków ze spacjami: 2000)

OlimpLabs - współpraca w badaniach w ramach projektu finansowanego przez NCBR.

24. Wpływ prowadzonych badań na poprawę jakości życia społecznego i/lub na rozwój regionu

(maks. liczba znaków ze spacjami: 2000)

Współorganizowanie Centrum Badania i Wdrażania Strategii Wspierających Zdrowe Starzenie (RIDage) w ramach projektu "Regionalna Inicjatywa Doskonałości" w latach 2019-2022 (nr projektu 019/RID/2018/19).

Popularyzacja nauki

W przypadku nominacji do Śląskiej Nagrody Naukowej dane wprowadzone w kolejnych punktach zostaną zamieszczone na stronie Śląskiego Festiwalu Nauki KATOWICE oraz wykorzystane w działaniach promocyjno-komunikacyjnych związanych ze Śląską Nagrodą Naukową.

25. Tematyka badawcza - kilkudzaniowy opis tematyki badawczej w języku polskim i angielskim, z którą jest Pani/Pan związana/y *

(w dwóch wersjach językowych: język polski i język angielski; maks. liczba znaków ze spacjami dla każdej wersji językowej: 300)

Tematyka prowadzonych przez Kandydatkę badań ogniskuje się wokół mechanizmów neurobiologicznych leżących u podstaw zróżnicowanych reakcji na stres, zwłaszcza w kontekście zrozumienia roli płci i różnic indywidualnych we właściwościach bariery krew-mózg jako potencjalnie odpowiadających zarówno za odporność, jak i podatność na stres.

The Candidate's research focuses on neurobiological mechanisms underlying the varied responses to stress, especially in the context of understanding the role of sex and individual differences in the properties of the blood-brain barrier as potentially responsible for both resistance and susceptibility to stress.

26. Słowa kluczowe związane z Pani/Pana działalnością naukową w języku polskim i angielskim *

(w dwóch wersjach językowych: język polski i język angielski; 5 słów kluczowych dla każdej wersji językowej)

Bariera krew-mózg, stres, odporność na stress, aktywność fizyczna, modele zwierzęce, badania podstawowe

Blood brain barrier, stress, stress resilience, physical activity, animal models, basic research

27. Popularnonaukowy opis badań - tekst napisany językiem popularnonaukowym powinien zawierać powody, dla których podejmowana tematyka badawcza jest istotna z punktu widzenia naukowego i społecznego, a także najważniejsze rezultaty badawcze *

w dwóch wersjach językowych: język polski i język angielski; maks. liczba znaków ze spacjami dla każdej wersji językowej: 2000

Według Światowej Organizacji Zdrowia, ponad 280 milionów ludzi na całym świecie cierpi na depresję, z czego jedna na pięć osób na tzw. dużą depresję (major depressive disorder, MDD), która jest najczęściej występującym zaburzeniem nastroju i główną przyczyną niepełnosprawności. Ponadto częstość występowania MDD jest dwu-, a nawet trzykrotnie większa u pacjentów z chorobami układu krążenia (np. niewydolnością serca, udarem mózgu) i wiąże się ze zwiększonym ryzykiem zarówno zachorowalności, jak i śmiertelności. Co ważne, zaburzenia afektywne, w tym MDD, częściej występują u kobiet, które zgłaszają wyższy poziom stresu w życiu codziennym – głównego środowiskowego czynnika ryzyka rozwoju depresji. Istnieje wyraźny związek między zaburzeniami wywołanymi bodźcami stresowymi, zwłaszcza długotrwałymi, a deficytami poznawczymi obserwowanymi zarówno u ludzi, jak i w modelach zwierzęcych.

Wiadomo, że regularna aktywność fizyczna korzystnie wpływa na funkcje ośrodkowego układu nerwowego oraz przyczynia się do poprawy nastroju i zdolności poznawczych (w tym pamięci i uczenia się). Niesie ze sobą jeszcze jedną ważną korzyść – odporność na stres, polegającą na zdolności do adaptacji w obliczu przeciwności losu, traumy, zagrożeń czy długotrwałego stresu.

Co ważne, zdolność radzenia sobie ze stresem ma kluczowe znaczenie dla zdrowia psychicznego. Aktywność fizyczna została zaproponowana jako skuteczna i dostępna interwencja zapobiegająca zaburzeniom OUN, zwłaszcza związanym z długotrwałym stresem. Wyniki uzyskane w badaniach mogą posłużyć poznaniu nowych celów terapeutycznych opartych na naturalnej aktywności fizycznej, a tym samym przyczynić się do poprawy sytuacji wielu osób zmagających się ze stresem i depresją.

Akceptacja klauzuli informacyjnej dla
kandydatów

Pełna treść klauzuli informacyjnej dla kandydatów do Śląskiej Nagrody Naukowej jest dostępna na stronie internetowej Akademii Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach w sekcji "Pliki do pobrania" pod adresem:

<https://awf.katowice.pl/slaska-nagroda-naukowa-2024>.

Warunkiem przyjęcia zgłoszenia jest zaakceptowanie przez Kandydata Klauzuli RODO.

https://awf.katowice.pl/download/BGBUXLgBQLmg8VFZiSIEIVQBCUWRuHwgB BjcFbg8TWHdBBIhnRkk9WD9VFyw3CIVBDIBHamBPHQMOID5YAIVAb1ECSGIIG yJYMVUYeIJBdQZHEQEhPBkEDQcDCF0DVVZvE1YILgpNEF4xEk56WUEdQUIXAT sIAgM9ACFDC0RCWGFBRB85EIAUncKVj4aDF8XF5ROC0ZBUBTZwdYChIJEUxH CCQOXCxDJmxbDRMQQ9oXRctPw4fCkxkCF4IK1V VgUmZfVYAIJH1Z0SgVY D1FQSWp-XV9WNjYPXzkcFiwWTQ8nBWYmWTNfBjUJAEgJWhMsLCAMMgklKwVIAhYOIh QZHiQHQW0bd1wVNg9BC0FEHIE1/2024_snn_klauzula_informacyjna_dla_kandydatow.docx

28. Oświadczenie o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych. Oświadczam, iż zapoznałem/am się z klauzulą informacyjną dla kandydatów i laureata ŚNN i wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych, zawartych w formularzu zgłoszeniowym kandydata do Śląskiej Nagrody Naukowej przez Akademię Wychowania Fizycznego im. J. Kukuczki w Katowicach w celu dopuszczenia mnie do udziału w konkursie organizowanym w ramach Śląskiego Festiwalu Nauki. Zostałem/am poinformowany, że niniejsza zgoda może zostać przeze mnie wycofana w każdym momencie – osobiście, mailowo lub za pośrednictwem poczty (dane kontaktowe zostały mi podane w klauzuli informacyjnej). *

 Tak